

РЕШЕНИЕ

№ 666

гр. Благоевград, 11.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и трети
ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Петър Узунов

Членове: Вера Коева
Емилия Дончева

при участието на секретаря Катерина Пелтекова
като разгледа докладваното от Емилия Дончева Въззивно гражданско дело
№ 20231200500975 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба, депозирана от адв. Г. К. - особен представител на С. П. Г., съдебен адрес: гр. П., ул. „** срещу Решение № 281/11.08.2023 г., постановено по гр.д. № 1391/2022 г. по описа на РС-П. в частта, в която е признато на основание чл. 422 ГПК, че С. П. Г., с постоянен адрес в гр. В., ж.к. „**, ет. 3, ап. 7 и с настоящ такъв в гр. П., ул. „**, ЕГН *****, дължи на „Уникредит Булбанк“ АД, със седалище и адрес на управление в гр. София, пл. „Св. Неделя“ № 7, ЕИК 831919536, следната сума, която е включена в предметния обхват на Заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 ГПК с № 9621/04.12.2020 г., издадена по ч.гр.д. № 1303/20 г. на Районен съд - П., а именно: 410,86 лв., представляваща невърнатата чиста стойност от главницата по Договор за кредитна карта с № **-2019/22.04.2019 г., сключен между „Уникредит Булбанк“ АД (като кредитодател) и С. П. Г. (като кредитополучател).

Във въззивната жалба са изложени доводи за неправилност на решението в обжалваната част, както и за допуснати съществени процесуални нарушения.

Твърди се, че съдът неправилно е достигнал до извод, че след като договорът се явява недействителен, тъй като неговите клаузи противоречат на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, то по смисъла на чл. 23 ЗПК, договорът автоматично се приемал за недействителен, поради което и било безпредметно обсъждането на останалите възражения за нищожност, релевирани в писмения отговор на исковата молба. Сочи се, че по арг. от чл. 236, ал. 2 ГПК, съдът дължи произнасяне по всички останали възражения, релевирани в писмения отговор. Изтъква се, че от особено значение в случая се явява и естеството на направените

възражения, респ. към какви обстоятелства са били насочени те. В отговора на исковата молба били наведени възражения, че нито договорът за потребителски кредит, нито общите условия към него са породили действие, които възражения следвало да бъдат обсъдени от първоинстанционния съд.

Сочи се, че разпоредбата на чл. 23 ЗПК е императивна, но тя не се явява специална по отношение на чл. 146, ал. 1 ЗЗП, респ. не прегражда възможността съдът да се произнесе и по наведените възражения за нищожност на договорните клаузи, въз основа на които задължението било обявено за предсрочно изискуемо. Тъй като съдът е преградил тази възможност, преценявайки че произнасянето по тези възражения е безпредметно, последният е допуснал съществено процесуално нарушение.

Прави се искане за постановяване на решение, с което да бъде отменено решението в обжалваната част и постановено решение, с което да бъде отхвърлен изцяло предявения иск като неоснователен и недоказан.

В отговора въззиваемата страна оспорва жалбата като неоснователна, поддържа атакувания акт, който настоява да се потвърди, за което подробно се аргументира.

Не са събрани нови доказателства във въззивното производство.

Съдът, след преценка на събраните доказателства, касаещи предмета на спора, предметните предели на въззивното производство, очертани с жалбата, намира следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, от страна в първоинстанционното производство, чрез надлежен представител, насочена е срещу съдебен акт, подлежащ на въззивна проверка, съдържа необходимите реквизити, не страда от пороци, като са извършени необходимите действия по администрирането ѝ, поради което съдът я намира за допустима.

Окръжен съд- Благоевград след като съобрази материалите по делото и приложимия закон, намира следното:

Производството по гр.д. № 1391/2022 г. по описа на Районен съд- П. е образувано по искова молба, депозирана от „УниКредит Булбанк“ АД против С. П. Г., с която е предявен положителен установителен иск – за установяване, че ответникът дължи на ищеца сумите, предмет на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК по ч.гр.д. №1303/2020 г. по описа на РС- П..

В исковата молба се твърди, че между „УниКредит Булбанк“ АД, като кредитор и С. П. Г., като кредитополучател е сключен Договор за кредитна карта с № **-2019/22.04.2019 г., съгласно който банката е предоставила на кредитополучателя паричен кредит, усвояван чрез кредитна карта, с лимит от 500 лв. със срок на ползване на кредитния лимит до 30.04.2022 г. Сочи се, че била уговорена минимална погасителна вноска в размер на 3% от кредитния лимит или 15,00 лв., а за усвоените суми, в т.ч. и надвишения кредитен лимит, кредитополучателят следвало да заплаща месечна лихва в размер на 1%, както и в случаите на забава - договорно обезщетение при забава („наказателна лихва“). Твърди се, че кредитният дълг не е бил обслужван редовно, поради което била обявена предсрочната му изискуемост, за което кредитополучателят бил уведомен чрез покана за доброволно изпълнение. Сочи се, че кредиторът подал заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК за вземанията, дължими по Договор за кредитна карта с № **-2019/22.04.2019 г.,

издадена била заповед по чл. 417 ГПК, която била връчена на ответника чрез залепване на уведомление.

В срока по чл. 131 ГПК е подаден отговор на исковата молба от ответника чрез особения представител адв. К.. В отговора се изразява становище за неоснователност на исковете. Оспорва се предоставянето на ответника на екземпляр от договора и Общи условия за банкови карти на физически лица и за предоставяне на платежни услуги чрез използване на банкови карти като електронни платежни услуги. Ответната страна настоява, че Договор за кредитна карта с № **-2019/22.04.2019 г. е недействителен на основание чл. 22 ЗПК, както че клаузите на т. 8.11 и от т. 10 до т. 10.3.5 от договора противоречат на чл. 432, ал. 1 ТЗ, накърняват добрите нрави и поставят длъжника в неизгодно спрямо кредитора положение, поради което са нищожни.

В обжалваното решение първостепенният съд е приел, че страните са обвързани от валидно облигационно отношение, част от чието съдържание са търсените вземания. Във връзка с доводите на ответника за нищожност на договора, съдът е приел, че същият не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, поради което и следвало да се счете за недействителен съгласно чл. 22 ЗПК. Признато е за установено съществуването на вземането за главница от 410,86 лв., като иска за главница за разликата над уважения размер от 410,86 лв. до предявения размер от 500,86 лв., както и за законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението - 28.10.2020 г. до погасяването, е отхвърлен, както и изцяло са отхвърлени исковете за: 18,57 лв. - възнаградителна (договорна) лихва, дължима за периода от 17.09.2019 г. до 22.11.2019 г.; 52,43 лв. - договорно обезщетение за допусната забава („наказателна лихва“) по кредита, начислено за периодите от 23.11.2019 г. до 12.03.2020 г. и от 14.05.2020 г. до 27.10.2020 г.; 72 лв. - разходи по кредита, дължими за уведомяване.

Обсъждането на събрания доказателствен материал налага извода за правилно установена от районния съд фактическа обстановка. Същата е пълна и кореспондираща с доказателствата, поради което и на основание чл. 272 ГПК съдът препраща към нея.

Направеният от въззивния съд самостоятелен анализ на събраните доказателства води до следните фактически констатации:

На 22.04.2019 г. от С. П. Г. до „УниКредит Булбанк“ АД е депозирано искане за издаване на кредитна карта за физически лица с кредитен лимит в размер на 500,00 лв.

Видно от Договор за кредитна карта с № **-2019 г., на 22.04.2019 г. между „УниКредит Булбанк“ АД, като кредитор и С. П. Г., като кредитополучател е сключен договор за кредит, със следните параметри: размер на разрешения кредитен лимит – 500,00 лв., усвоявани чрез специално издадена кредитна карта; лихвен процент – 1 % на месечна база (съответно 12 % на годишна основа), начисляван върху усвоената част от кредитния лимит; годишен процент на разходите, който се определя от и в рамките на посочения лихвен процент, като таксите за обслужването и за обработката на операции с картата се определят, съобразно отделен договор между страните (раздел I, т. 2.2 от договора); редовен срок на кредита (краен падеж) - 30.04.2021 г.; погасяване – чрез минимална погасителна вноска от 15 лв. (сума, равна на 3% от кредитния лимит); период на погасяване - от 1-во до 15-то число на текущия месец; срок на ползване на

разрешения кредитен лимит - до 30.04.2021 г.; срок на действие на договора - до 30.04.2021 г. Когато до и/или на датата на издължаване кредитополучателят не е погасил в пълен размер ползваната част от кредитния лимит през предходния отчетен период, той дължи на банката: лихва за целия дълг, формиран от теглене на пари в брой, считано от датата на съответната трансакция до окончателното погасяване (раздел II, т. 7.2.1 от договора); лихва върху целия дълг, формиран от безкасови плащания (през предходния период на клиентски плащания) до датата на частичното погасяване и лихва върху непогасената част от датата на частичното погасяване до последния ден на текущия период на клиентски плащания, така начислените лихви се добавят към общия дълг и са дължими през следващия период на погасяване, като върху тях не се начислява лихва по т. 2.1 от договора (раздел II, т. 7.2.1 от договора). Съгласно т. 8.11 сумите, с които е надвишен кредитния лимит вследствие на трансакции, неплатени лихви, такси и комисиони, представляват усвоен и незабавно изискуем надвишен кредитен лимит и стават част от дълга по главницата. В договора е предвидено в определени хипотези на неизпълнение на договорните задължения на кредитополучателя, кредитът да бъде обявен за предсрочно изискуем. Към договора са приложени Общи условия за банкови карти на физически лица и за предоставяне на платежни услуги чрез използване на банкови карти като електронни платежни услуги, подписани от въззивника.

От протокол за получаване на банкова карта е видно, че кредитополучателят С. П. Г. е получил ИН код и карта на 22.04.2019 г.

Кредиторът е отправил до кредитополучателя покана за доброволно изпълнение, с което последният е уведомен за размера на задълженията по процесния договор към 20.01.2021 г. (общ дълг – 528,95 лв., от които: главница- 500,86 лв. и лихви- 28,09 лв.), както и че кредитът е обявен за предсрочно изискуем. Въззникът е поканен в 14 дневен срок от получаване на поканата да погаси съществуващото задължение в пълен размер, в противен случай кредиторът ще пристъпи към събиране на вземанията по реда на ГПК. Поканата е връчена на длъжника чрез частен съдебен изпълнител на основание чл. 18, ал. 5, предл. 1 ЗЧСИ във вр. с чл. 47, ал. 5 ГПК.

В производството пред районния съд е назначена и приета съдебно-счетоводна експертиза, от която се установява, че на 29.08.2019 г. е извършено последното плащане от 5,00 лв. на ПОС устройството в П., с което усвоения кредитен лимит по процесния договор е в размер на 500,86 лв. Договорната лихва по кредита е начислена на базата на годишен лихвен процент в размер на 12% върху усвоената част от кредита, като за периода от 17.09.2019 г. до 23.11.2019 г. е в размер на 18,57 лв. ГПР по кредита е в размер на 12,6981 %, който надвишава 0,27 пъти законната лихва по просрочени задължения в левове. Падежът на задълженията е настъпил на 23.11.2019 г. Кредитополучателят е направил погасителни вноски по кредитната сметка в размер на 90,00 лв.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивната инстанция се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната част. По останалите въпроси съдът е ограничен от посоченото в жалбата. Оспореното първоинстанционно решение е валидно и допустимо.

По отношение на правилността на решението, окръжната инстанция намира следното:

Предмет на установителния иск по чл. 422 ГПК е съществуването на вземането, по начина, индивидуализиран в заявлението – по основание и размер, както и в оспорената заповед за изпълнение.

По делото е установено, че на 22.04.2019 г. между „УниКредит Булбанк“ АД, като кредитор и С. П. Г., като кредитополучател е сключен Договор за кредитна карта с № **-2019 г. с разрешен кредитен лимит в размер на 500,00 лв., усвоявани чрез специално издадена кредитна карта. От заключението на вещото лице по приетата съдебно-счетоводна експертиза е установено, че усвоеният кредитен лимит по процесния договор е в размер на 500,86 лв., както и че кредитополучателят е направил погасителни вноски в размер на 90,00 лв.

Договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при които потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне-чл. 9, ал. 1 ЗПК. Кредитополучателят С. Г. е физическо лице, за което няма данни при сключването на процесния договор да е действало в рамките на своята професионална или търговска дейност, а кредиторът е търговско дружество с предмет на дейност банкови сделки, включително предоставяне на потребителски кредити. При сключване на договора въззиваемият е действал в качеството на търговец по смисъла на §13, т. 2 ДР на ЗПП, а въззивникът има качеството потребител според легалната дефиниция на §13, т. 1 ДР на ЗПП. ЗПК е приложим и по отношение на процесния договор, което следва от разпоредбата на чл. 21, ал. 4 от Закона за платежните услуги и платежни системи.

Съгласно чл. 25, ал. 1 от Наредба № 3 от 18.04.2018 г. за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти, издадена от Управителя на БНБ, платежната карта е вид персонализиран платежен инструмент (дебитна или кредитна карта), който се използва многократно за идентификация на оправомощения ползвател на платежни услуги и за отдалечен достъп до платежна сметка и/или до предварително договорен кредитен лимит и с който могат да се извършват платежни и справочни операции. Предвид съдържанието на процесния договор и представения подписан протокол за получаване на банкова карта, удостоверяващ получаване на банкова карта и ПИН код от въззивника, неоспорена относно истинността ѝ, на основание чл. 180 ГПК е доказателство за това, че въззивникът е направил признание за факта на получаване на кредитната карта, предвид представеното извлечение от сметка, съдържащо сведения за тегления и плащания от сметката и заключението на вещото лице, въззивният съд приема, че сумата е предадена на ответника. След като на кредитополучателя е предадена картата и не се твърди и не се установява това да е станало в изпълнение на друг договор, ползването и следва да става именно съгласно условията на процесния договор. С оглед изложеното за изпълнение на задължението на кредитора за предаване на заемната сума, неоснователни се явяват възраженията, че договорът

не е произвел действие.

Неоснователни са и възраженията, че длъжникът не е получил екземпляр от общите условия към договора. По делото са приети като доказателство Общи условия за банкови карти на физически лица и за предоставяне на платежни услуги чрез използване на банкови карти като електронни платежни услуги, подписани от въззивника. В ОУ се съдържа изявление за предоставяне на същите на всяка една от страните, същите са подписани от кредитополучателя, с което е изпълнено изискването на чл. 147а, ал. 1 ЗЗП, възпроизвеждащ разпоредбата на чл. 16, ал. 1 ЗЗД и чл. 298, ал. 1, т. 1 ТЗ за обвързване на насрещната страна от предложение за сключване на договор при общи условия от изразяване на писмено съгласие за приемането им.

Неоснователни са и доводите за нищожност и неравноправност на клаузите от договора, въз основа на които кредиторът е обявил вземанията за предсрочно изискуеми – т. 8.11, т. 10.1.1 във вр. с чл. 10.3.5.и сл. до т. 11 от договора.

Възможността на банката да обяви кредита за предсрочно изискуем е предвидена в разпоредбите на чл. 432, ал. 1 ТЗ и чл. 60, ал. 2 ЗКИ. При осъществяване на някое от посочените в чл. 432, ал. 1 ТЗ обстоятелства съществува опасност кредитополучателят да изпадне в състояние на невъзможност да изпълнява задълженията си по договора и банката да не може да получи изпълнение. Такава възможност може да съществува и при наличието на забавено изпълнение от страна на кредитополучателя, поради което страните по договора за кредит могат да уговорят предсрочната му изискуемост при наличието на такава забава за определен период от време. Така се засяга само една от уговорките в договора, а именно тази за срочността на задължението като чрез изявлението на кредитора, договорът се трансформира от срочен в безсрочен такъв, което дава възможност да се иска незабавното изпълнение на задължението. Това изявление не засяга останалите елементи на договора за кредит и не води до неговото прекратяване, като то ще настъпи с изпълнението на вземането от длъжника или с осъществяване на принудителното изпълнение. Затова правото да се обяви договора за кредит за предсрочно изискуем е потестативно право на кредитора, при настъпването на предвидените в закона или в договора условия, едностранно да измени условията на договора като го трансформира от срочен в безсрочен такъв и по този начин да може да иска незабавното изпълнение на задължението. Именно по този начин е третирано това право и в мотивите на т. 18 от ТР 4/18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, в която е посочено, че предсрочната изискуемост представлява изменение на договора, което за разлика от общия принцип в чл. 20а, ал. 2 ЗЗД, настъпва с волеизявление само на едната от страните и при наличието на две предпоставки: обективният факт на неплащането и упражненото от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем- вж. Решение № 101/15.08.2017 г. по гр.д. № 53684/2015 г. на ВКС.

Неоснователни са и възраженията относно непредоставяне на възможност на въззивника да докаже липса на вина преди обявяване на кредита за предсрочно изискуем. Касае се до парично задължение, поради което съгласно чл. 81, ал. 2 ЗЗД изпълнението му е винаги възможно.

В контекста на изложеното атакуваният акт се явява правилен и законосъобразен, поради което и на основание чл. 271, ал. 1 ГПК следва да се

потвърди в обжалваната част.

По разноските по делото: Въззиваемата страна е поискала разноси пред настоящата инстанция в размер на 400,00 лв.- внесено възнаграждение на особения представител на въззивника. С оглед изхода на спора, въззивникът С. П. Г. следва да заплати на „УниКредит Булбанк“ АД сторените разноси в настоящото производство.

Въззивникът дължи по сметка на ОС- Благоевград държавна такса за въззивната жалба, възлизаща на 25,00 лв.

С оглед цената на иска и на основание чл. 280, ал. 3 ГПК, настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Водим от горното, Окръжен съд – Благоевград

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 281/11.08.2023 г., постановено по гр.д. № 1391/2022 г. по описа на РС- П. в обжалваната част, в която е признато за установено по отношение на С. П. Г., че дължи на „УниКредит Булбанк“ АД следната сума, за която по ч.гр.д. № 1303/2020 г. по описа на РС- П. е издадена Заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 ГПК № 9621/04.12.2020 г., а именно: 410,86 лв., представляваща невърната чиста стойност от главницата по Договор за кредитна карта с № **-2019/22.04.2019 г., сключен между „УниКредит Булбанк“ АД (като кредитодател) и С. П. Г. (като кредитополучател).

ОСЪЖДА С. П. Г., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. В., ж.к. **, ет. 3, ап. 7, настоящ адрес: гр. П., ул. **, да заплати на „УниКредит Булбанк“ АД, ЕИК 8319195367, седалище и адрес на управление: гр. София, пл. „Св. Неделя“ № 7, представлявано от Ц.М. и А.Т. сумата от 400,00 лева (четиристотин лева), представляваща сторени разноси във въззивното производство.

ОСЪЖДА С. П. Г., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. В., ж.к. **, ет. 3, ап. 7, настоящ адрес: гр. П., ул. **, да заплати по сметка на Окръжен съд – Благоевград сумата от 25,00 лева, представляваща държавна такса по въззивната жалба, както и 5,00 лева за служебно издаване на изпълнителен лист.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____